

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Razlozi za donošenje ovog zakona proistekli su iz potrebe preciziranja pojedinih odredbi koje se odnose uglavnom na usklađivanje definicija, određenih pojmova i postupaka kao i potrebe stvaranja pravnog osnova koji je nedostajao za prenošenje pojedinih djelova EU legislative iz oblasti zdravstvene zaštite bilja. Usaglašavanje je vršeno sa Direktivom Savjeta 2000/29 od 8 maja 2000. godine, o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Evropsku zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja u Evropskoj zajednici / Council Directive 2000/29/EC of 8 May 2000 on protective measures against the introduction into the Community of organisms harmful to plants or plant products and against their spread within the Community; Direktivom 92/90/EEC od 3. novembra 1992. godine o obavezama proizvođača i uvoznika bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata i kojom se utvrđuju detalji za njihovu registraciju / Commission Directive 92/90/EEC of 3 November 1992 establishing obligations to which producers and importers of plants, plant products or other objects are subject and establishing details for their registration; Direktivom 98/22/EC od 15. Aprila 1998 godine kojom se utvrđuju minimalni uslovi u Zajednici za obavljanje fitosanitarnih pregleda bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koji se unose iz trećih zemalja na mjestima pregleda koja nijesu mjesta odredišta / Commission Directive 98/22/EC of 15 April 1998 laying down the minimum conditions for carrying out plant health checks in the Community, at inspection posts other than those at the place of destination, of plants, plant products or other objects coming from third countries; Direktivom 94/3/EC od 21. januara 1994 koja utvrđuje proceduru za notifikaciju zadržavanja pošiljke ili štetnog organizma iz trećih zemalja koji predstavljaju neposrednu fitosanitarnu opasnost / Commission Directive 94/3/EC of 21 January 1994 establishing a procedure for the notification of interception of a consignment or a harmful organism from third countries and presenting an imminent phytosanitary danger i Uredbom Evropskog Parlamenta i Savjeta od 29. Aprila 2004. godine o službenim kontrolama kojima se osigurava potvrđivanje usklađenosti sa pravilima za hranu za životinje i bezbjednost hrane, zdravlje životinja i pravilima za dobrobit životinja/Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on official controls performed to ensure the verification of compliance with feed and food law, animal health and animal welfare rules. Izmjene navedenih i drugih predloženih odredaba su rezultat postupka usaglašavanja sa navedenom legislativom, Zakonom o ratifikaciji Međunarodne konvencije o zaštiti bilja i potrebe učlanjenja Crne Gore u EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organization) - evropska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja.
- Bez postojanja ovog akta bilo bi otežano sprovođenje sistema zdravstvene zaštite bilja. Takođe, izvršene su dopune postojećih članova koje su posljedica pregovora sa EU i kojima je ugrađena pravna osnova za donošenje podzakonskih akata, u skladu sa

komentarima EK. Donošenjem kriznih planova sa utvrđenim ciljevima, mjerama, indikatorima i rokovima, Crna Gora će se pozicionirati u red država koje svojim odgovornim odnosom planirano i ciljano kroz zdravstvenu zaštitu bilja doprinosi zaštiti zdravlja ljudi i zaštiti životne sredine.

- Bez postojanja ovog akta tržište Crne Gore ostalo bi neusaglašeno sa zahtjevima EU, u pogledu proizvodnje, prometa – uvoza i distribucije bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, što sa sobom povlači i stagniranje u poljoprivrednoj proizvodnji.
- Bez postojanja ovog akta držaoci bilja bili bi oštećeni jer se ne bi mogle sprovesti fitosanitarne mjere što se direktno odražava na prinose, kvalitet, a samim tim i na potražnju naših proizvoda na međunarodnom i domaćem tržištu.
- Nepostojanje ovog propisa dovelo bi do smanjivanja potencijala za izvoz, odnosno za razmjenu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, a sa druge strane Crna Gora bi pokazala nezainteresovanost da uzme u obzir uticaj zdravstvene zaštite bilja na zdravstvene, socijalne i ekonomske prilike kao i na životnu sredinu uopšte.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Zdravstvena zaštita bilja je cilj koji će stalnim sprovođenjem fitosanitarnih mjera doprinijeti smanjenju rizika i uticaja štetnih organizama i donošenjem kriznih planova sa utvrđenim ciljevima, mjerama, indikatorima i rokovima, Crna Gora će se pozicionirati u red država koje svojim odgovornim odnosom planirano i ciljano kroz zdravstvenu zaštitu bilja doprinosi zaštiti zdravlja ljudi i zaštiti životne sredine.
- Crnogorska poljoprivreda i Evropska unija – Strategija razvoja proizvodnje hrane i ruralnih područja;

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Ne postoje druge opcije.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Postojanje ovog akta olakšaće promet i obezbjeđuje sigurniju upotrebu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom; imaće uticaj na zaštitu zdravlja ljudi i životnu sredinu kroz sprovođenje fitosanitarnih mjera. Postojanje ovog akta omogućiće držaocima bilja efikasnu kontrolu štetnih organizama što se direktno odražava na prinose, kvalitet, a samim tim i na potražnju naših proizvoda na međunarodnom i domaćem tržištu .
- U principu ne postoji negativan uticaj primjenom propisa. Ranije definisana obaveza stručnog osposobljavanja kojim se stiču uslovi za dobijanje ovlaštenja za izdavanje biljnih pasoša i obuke odgovornih lica i držaoca bilja sada je precizirana i dat je pravni osnov za visinu naknade što će u konačnom imati pozitivan uticaj na implementaciju legislative, a

samim tim i povećanje nivoa svijesti i znanja o uticaju štetnih organizama na smanjenje prihoda koji mogu nastati pod uticajem štetnih organizama.

- Donošenje propisa opravdava pozitivne troškove. Ranije definisana obaveza stručnog osposobljavanja kojim se stiču uslovi za dobijanje ovlaštenja za izdavanje biljnih pasoša i obuke odgovornih lica i držaoca bilja sada je precizirana i dat je pravni osnov za visinu naknade što će u konačnom imati pozitivan uticaj na implementaciju legislative, a samim tim i povećanje nivoa svijesti i znanja o uticaju štetnih organizama na smanjenje prihoda koji mogu nastati pod uticajem štetnih organizama.
- Propisom se podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu jer će se nakon sprovođenja stručnog osposobljavanja steći uslovi za dobijanje ovlaštenja za izdavanje biljnih pasoša čime se otvara nova vrsta usluge.
- Neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava u budžetu Crne Gore na godišnjem nivou.
- Vidjeti prethodni odgovor.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava u budžetu Crne Gore.
- Nije predviđeno donošenje novih podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa nije predviđeno ostvarivanje prihoda za budžet Crne Gore
- Vidjeti prethodni odgovor.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Eksternu ekspertsku podršku pružili su eksperti Velike Britanije i Mađarske kroz realizaciju projekta IPA 2010 „Jačanje administrativnih kapaciteta Fitosanitarne uprave” – ekspertska misija Zsuzsanna Dancsházy i Peter Reed i studijska posjeta FERA (Fitosanitarne administracija Velike Britanije) delegacije Fitosanitarne uprave.
- Tokom izrade predloga zakona, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Fitosanitarne uprave, vršili su ciljane konsultacije sa predstavnicima Uprave za inspeksijske poslove i Uprave carina, kao i sa držaocima bilja koji su obveznici upisa u Registar i naučnim radnicima iz ove oblasti.
- Učesnici konsultacija su bili saglasni sa napomenom da je potrebno primjeniti što jednostavnija rješenja naravno ne na uštrb samog sistema zdravstvene zaštite bilja.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nema prepreka za implementaciju propisa.
- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, odnosno Fitosanitarna uprava će sprovesti implementaciju propisa i ispunjavanje ciljeva kroz sprovođenje godišnjeg Programa fitosanitarnih mjera.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva:
 - o usvajanje kriznih planova,
 - o broj stručno osposobljenih lica koji stižu uslove za izdavanje biljnih pasoša,
 - o rezultati Programa fitosanitarnih mjera.
- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, odnosno Fitosanitarna uprava će biti zaduženi za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.